

מלאכות מבעיר ומכבה – ד

חזרה, נראה כמבשל

פירוש המשנה להרמב"ם פ"ג

מחזירין בתנאי שלא הונחה הקדרה על שום דבר, אלא נשארה באויר עד שיצוק ממנה, ויחזירנה.

שוע"ר סי' רנג

יד כירה שהסיקה בקש וגבבא, או אפילו בגפת ועצים אלא שהיא **גרופה וקטומה**, ונטל הקדרה מעליה בין מבעוד יום בין משחשכה ובא להחזירה עליה בשבת, אם **עודה בידו**, שלא הסירה מידו כשנטלה מעל הכירה עד שעה שרוצה להחזירה ... מותר לו להחזירו (בשבת), אם בתחלה כשנטל הקדרה מעל הכירה **היה בדעתו שיחזירנה** אחר כך ... כשמעמידה על הכירה שהוא מקום שדרך לבשל שם הרי זה **נראה כמבשל לכתחלה בשבת**.

טו כירה שהוסקה בגפת ועצים ואינה גרופה וקטומה, שאסור להחזיר לה בשבת בכל ענין, **גזירה שמא יחתה בגחלים**.

יח אין היתר אלא כשכבר **נתבשל המאכל כל צרכו**, אע"פ שהוא מצטמק ויפה לו. אבל אם עדיין לא נתבשל כל צרכו, אע"פ שכבר נתבשל יותר מכמאכל בן דרוסאי, אסור להחזירו בשבת מן התורה, מפני שהוא מבשל ממש.

יט המנהג להקל עוד אפילו להחזיר ... גם לאחר שהסיר הקדרה מידו והניחה על גבי קרקע ושהתה שם הרבה וגם לא היה דעתו בתחלה להחזירה, ואפילו פינה התבשיל לקדרה אחרת. ואין למחות בידם, לפי שיש אומרים שלא הצריכו חכמים שיהיה דעתו להחזירה ועודה בידו, אלא בשנטלה מהכירה מבעוד יום ובא להחזירה בשבת, שאז אם לא היה דעתו להחזירה או שכבר הסירה מידו הרי זה כמושיבה בשבת לכתחלה, כיון שבתחלת כניסת השבת לא היתה שם כלל על הכירה. אבל כשנטלה מהכירה משחשכה, כיון שבתחלת כניסת שבת היה תבשיל זה על הכירה, אינו נראה כמושיבו בשבת בתחלה, אף אם לא היתה דעתו להחזירה, וגם כבר הסירה מידו ... טוב להחמיר, לפי שרבו האומרים שאף לענין זה אין חילוק בין נטלה מבעוד יום לנטלה משחשכה.

כ שאין לחוש לחיתוי בסומך חוצה לו ... ויש אוסרים לסמוך אצל כירה או תנור שלנו שאינן גרופים וקטומים והוסקו בגפת ועצים, אף שהיתה דעתו להחזירה או לסמכה ועודה בידו, משום **גזירה שמא יחתה** ... שאף שלענין לסמוך שם מבעוד יום לא חששו לחיתוי, מכל מקום **לענין לסמוך בשבת החמירו יותר**.

כו המשכים בבקר וראה שהקדיחה תבשילו שבקדרה שעל פי הכירה שאינה גרופה וקטומה, שהשהה עליה באחד מדרכי ההיתר שנתבארו למעלה, ומתיירא פן יקדיח יותר, יכול להסיר הקדרה מהכירה ולהניח קדרה ישנה ריקנית על פי הכירה ... ואז ישים הקדרה שהתבשיל בתוכה על גבי הקדרה הריקנית, ואין כאן איסור במה שמחזיר בשבת לכירה שאינה גרופה וקטומה, דכיון שהקדרה הריקנית סותמת פי הכירה תחת הקדרה שהתבשיל בתוכה **הרי זה כגרופה וקטומה**.

קונטרס אחרון שם ס"ק י

דאף אם תימצא לומר שאף לפי מסקנת המג"א שם בסי' שי"ח, אפילו הכי בסי"ג לא שרי אלא בתנאי חזרה, משום דתוך הקדרה הריקנית גרע טפי מעל גבי קדרה הטמונה, או על גבי המיחם שעל האש, ולא מהני הקדירה הריקנית אלא לענין דהוה ליה כגרופה, אבל לא לענין להושיב בתחלה.

שוע"ר סי' שיח

י וכל זה בתבשיל שנתבשל כל צרכו, אבל כל שלא נתבשל כל צרכו, אפילו נתבשל כבר כמאכל בן דרוסאי, יש בו משום בישול, אפילו בעודו רותח, ואפילו יתבשל מאליו אלא שעושה דבר שמקרב בישולו.

ל האלפס והקדרה שהעביר מרותחין מעל גבי האור, אם אינן מבושלין כל צרכן, לא יוציא מהם בכף, שנמצא מגיס, ויש בזה משום בישול כמ"ש למעלה. אבל אם נתבשלו כל צרכן מותר להגיס בהן, לאחר שהעבירן מעל גבי האור.